

Achtergrondinformatie bij: Beleidsnotitie “Lokaal Eigendom”

Met de beleidsnotitie lokaal eigendom wordt bereikt dat er voor de vier gemeenten in Noordoost Twente als het gaat om grootschalige hernieuwbare energieopwekking een uniforme definitie geldt als het gaat om het realiseren van ten minste 50 % lokaal eigendom bij deze projecten.

Daarnaast conformeren de gemeenten zich met het vaststellen van de beleidsnotitie aan de gemaakte afspraken in het nationale Klimaatakkoord van 2019 en de gemaakte afspraken in de Regionale Energie Strategie (RES) Twente 1.0.

Met de beleidsnotitie zijn gemeenten beter in staat bij aanvragen van marktpartijen voor het ontwikkelen van grootschalige hernieuwbare energieprojecten een aandeel van tenminste 50 % lokaal eigendom bij deze projecten te bereiken. Hierbij gaat het om projecten groter dan 2 MWh.

Door deze beleidsnotitie wordt bereikt dat marktpartijen in overleg treden met het Regionaal Energiebedrijf Noordoost Twente (REB-NOT) of met coöperaties afzonderlijk. Bij de aanvraag omgevingsvergunning dienen een aantal stukken te worden overlegd, waaruit blijkt wat de inspanningen zijn geweest van deze initiatiefnemer en wat de resultaten zijn.

Beoogd resultaat

Dat de definitie van het begrip lokaal eigendom in alle NOT-gemeenten hetzelfde is.

Dat initiatiefnemers van grootschalige hernieuwbare energieprojecten door deze beleidsnotitie, voordat zij een aanvraag omgevingsvergunning bij de gemeente indienen, een inspanningsverplichting hebben om het gesprek aan te gaan met het REB-NOT of een lokale energiecoöperatie.

Dat inzet van dit gesprek is om te komen tot een gezamenlijk traject tot realisatie met als uitgangspunt de realisatie van 50 % lokaal eigendom.

Dat op deze manier zowel de lasten als de lusten ten goede komen van de gemeenschap en de acceptatie van grootschalige hernieuwbare energieprojecten wordt vergroot.

Argumentatie

1.1 *Duurzaamheid is voor de gemeente een belangrijk speerpunt.*

Stimuleren van duurzaamheid en betrokkenheid van inwoners daarbij vinden wij belangrijk.

Vanuit de internationale klimaatakkoorden, het landelijke Energieakkoord en de RES Twente hebben we gezamenlijk een aanbod gedaan voor de kwantitatieve opgave als NOT-gemeenten. Tevens onderschrijven we de kwalitatieve taakstelling van minimaal 50 % van de opwekking van duurzame energie als lokaal eigendom te realiseren. Dit vanuit het principe dat niet alleen de lasten maar ook de lusten van groene energie lokaal moeten worden gehouden.

1.2 *Conformeren aan gemaakte afspraken en hanteren van gelijke definities voor lokaal eigendom.*

In de RES Twente hebben de gemeenten met elkaar afgesproken dat bij grootschalige hernieuwbare energieprojecten 50% lokaal eigendom wordt nagestreefd. Dit percentage is echter niet opgenomen in het gemeentelijk beleid tot dusverre. Ook ontbreekt een éénduidige definitie. Beide zaken zijn daarmee op dit moment onvoldoende geborgd in het gemeentelijk beleid.

Door het vaststellen van deze beleidsnotitie conformeren de gemeenten zich aan de gemaakte afspraken en wordt er binnen Noordoost Twente dezelfde definitie gehanteerd.

1.3 *Invulling door REB-NOT zorgt voor opbrengsten en invulling uitgangspunt “lusten en lasten lokaal”.*

Door initiatiefnemers een inspanningsverplichting op te leggen om voordat men een omgevingsvergunning indient het gesprek over de invulling van 50 % lokaal eigendom aan te gaan, wordt ervoor gezorgd dat het REB-NOT kan optreden als serieuze gesprekspartner en partij om projecten samen te realiseren. Realisatie van projecten genereert opbrengsten voor de lokale samenleving en op die manier wordt het streven naar “lusten en lasten lokaal” deels ingevuld.

2.1 *Met directe ingang van de beleidsnotitie na publicatie op www.overheid.nl, wordt voorkomen dat initiatiefnemers een aanvraag omgevingsvergunning indienen zonder dat zij voldoen aan de beleidsnotitie.*

Om te bereiken dat ook de initiatiefnemers die momenteel bezig zijn met het ontwikkelen van plannen voor projecten voor grootschalige hernieuwbare energieopwekking eveneens onder deze beleidsnotitie vallen, is invoering direct na publicatie op www.overheid.nl noodzakelijk.

1.1 *Beleidsnotitie grootschalige hernieuwbare energieopwekking te zijner tijd integreren.*

Door de gemeenteraad is besloten om de evaluatie voor grootschalige zonprojecten uit te stellen tot medio 2022/2023. Deze evaluatie is gekoppeld aan de ontwikkeling van grootschalige

windprojecten. Aangezien dit beleid daardoor nog niet is herzien danwel vastgesteld, is ervoor gekozen om deze beleidsnotitie los daarvan voor te leggen aan de gemeenteraad. Integratie in het overige beleid dat te zijner tijd wordt vastgesteld ligt voor de hand.

Gelijktijdig met dit raadsvoorstel voor de oprichting van het REB-NOT is een voorstel ingediend voor het aanwijzen van grootschalige hernieuwbare energie door coöperaties als publieke taak en het REB-NOT en lokale coöperaties als goedgekeurde partij. Daarmee is de financiering van projecten voor hernieuwbare energieopwekking eveneens geregeld.

Met deze beleidsnotitie als derde raadsvoorstel wordt bereikt dat waar mogelijk ook de realisatie van 50 % lokaal eigendom in het beleid van de gemeenten vastgelegd wordt. Daarmee wordt bereikt dat elke initiatiefnemer in ieder geval een inspanningsverplichting heeft om te komen tot 50 % lokaal eigendom en kan het ontbreken daarvan reden zijn om een omgevingsvergunning te weigeren.

Het vaststellen van de beleidsnotitie als zodanig heeft geen financiële consequenties voor de gemeente. Wel bestaat vanzelfsprekend altijd een mogelijkheid dat een initiatiefnemer het oneens is met de beleidsnotitie en een aanvraag omgevingsvergunning indient zonder hiermee rekening te houden. Als de gemeente vervolgens op grond van de beleidsnotitie een negatief besluit neemt, kan een initiatiefnemer dit juridisch aanvechten om hieraan niet te hoeven voldoen.

Op dat moment ontstaan er juridische kosten voor de gemeente. Dit is echter niet afwijkend van ander beleid wat door de gemeente wordt vastgesteld.

Daarbij dient te worden aangetekend dat zoals uit de bijlage bij de beleidsnotitie blijkt de jurisprudentie over deze vorm van beleidsnotitie nog volop in ontwikkeling is.